

SLOVÉNEC,

listi

za podučenje naroda.

Cena za celo leto po pošti 2 gold. 20 kr., za pol leta 1 gold. 10 kr.; brez pošte za celo leto 1 gold. 40 kr., za pol leta 50 kr.,

za ene kvatre 30 kr. Posamesni listi po 3 kraje. Narocila prejemajo vse e. k. pošte, v Ljubljani pa založnik.

V poneděljk 17. Grudna 1849.

Tožba.

Znano do nebes ime,
In po zemlji je sloveče,
Poezije moje vse
So za tvojo čast goreče.

Alj pesništva vonder venc *)
Meni noče pripustiti,
Ta hudobni kriv' Slovinc
Ga le sebi će dobiti! —

Tudi jez sim dalječ znan,
Več njih so me že hvalili,
Ta kraj Save, uno stran
Niso kriv' ga me dobili.

Pred Apolam tož' ta to
Hči Slovenija in Slovinc;
Alj Apolo prav' takó:
»Sta preslaba še za venc!«

»Le se kavsajta ko psi
Vsak za čast in pesmi svoje,
Pojejo Slovenci vsi,
Njim zé tud' petelin poje.«

Fr. Blažič.

Francè Kerpè.

(Konec.)

Martini se ga je dostikrat poslužil in mu je namestovanje profesorja Mayerja dvakrat izročil. Vsi so bili dovoljni z njim. Po ojstrim izpraševanju z besedo in pisanjem je dosegel svoj namen. Konec Kozoperska 1774 je dobil dekrét kot profesor logike, metafizike in moralne filozofije na Holomuškim vseučilišu. Kmaló potem je bil prisédnik akademiškiga starošinstva in je na tem mestu mnoge napake odpravil. Odsihmal se je iz mesta na mesto pomikal in sicer so ga v letu 1777 vodja filozofiskih šol in prisédnika tistočasne deželne učilne komisije v Holomucu izvolili. Iz Holomuca je bil v letu 1778 s Holomuškim vseučilišem v Berno prestavljen. Njegova učenost in poštenost ste ga pa kmalo tako razglasile, de so sklenili ga na Dunajsko vseučiliše kot profesorja modroslovja poklicati, kamor se je tudi v letu 1786 preselil. Kakor se je v Holomucu in v Bernu obnašal, tako si je tudi na Dunaju še bolj prizadeval, svojim dolžnostim do mladosti, ki je svojo vedoželjnost na viru učenosti vtolažiti hotla, zadostiti, kakor tudi marsikterim zaprekam v okom priti, kterih se tisti čas na Dunajskim vse-

*) Kazavnik namest rodivnika po novim kopitu!

učilišu ni manjkalo. Njegove lastnosti so ga poslednjič tudi še na sedež vodja modroslovskih šol posadile, na katerih je bil od leta 1792 do 1802.

Dalj časa že je Kerpè bolehoval, in ponočni trudi pri izdelovanju učenih bukev, preveliko belenje glave in prihajoača starost so njegovo zdravje spodkopavale. Nemirni časi, vojske s Francozi, nesreče, ki so cesarstvo tisto dobo od vsih krajev obiskovale in marsiktere druge nezgode so tudi še razum tega njegovo serce, katero je s čistim plamenam za cesarstvo gorelo, ilačile. Hirati je začel in ura njegoviga življenja se je v žalost vsih učenih mož in ukaželjne mladosti 4. Kimovca 1806 iztekla. Umerl je na Dunaju. Njegovo ime pa živi še dan današnji v učenih mož ustih in ime Karpe (prav za prav Kerpè) se sliši še vedno s hvalo izgovarjati.

Zapustil je naslednje učene dela:

„Darstellung der Philosophie, brez primka, in einem Lehrbegriffe, als Leitfaden bei der Anleitung zum liberalen Philosophiren“. 6 Theile. Wien 1802—1803.

„Institutiones philosophiae dogmaticae perpetua Kantianae disciplinae ratione habita“, 3 deli, na Dunaju 1804.

„Institutiones philosophiae moralis“, 3 deli, ravno tam 1804.

Malavašič.

Prošnja do slovenskih pisavcov in vrednikov.

(Dalje.)

c) Poljska: „Dokladny slownik Polski“. Spisal Ch. C. Mrongovius. Königsberg in Preussen 1835. Polnisch-deutsch, ino Deutsch-polnisch. — „Slownik jezyka polskiego“. M. S. B. Linde-a. Warschau 1807—11. V 6 obilnih delih razgled Slovanskega slovnkarstva.

d) Rusovski: „Ručnyj slovor Rossijskij“. Russisch-deutsches und Deutsch-russisches Handwörterbuch, bearbeitet von J. A. G. Schmidt. Stereotipausgabe. Leipzig.

e) Lužičke: „Niederlausitz - wendisch - deutsches und Deutsch - wendisches Handwörterbuch“ von J. E. F. Zwahr. Spremberg 1846. — „Oberlausitzisch-serbisch-deutsches Wörterbuch“ von Chr. Tr. Pfuhl und Dr. J. P. Jordan. 1. Heft. Leipzig 1844. — „Deutsch-serben-wendisches Wörterbuch“ von J. E. Schmalzer. Bautzen 1843.

f) Posebno še zadnjič Staroslavenske: „Rečnik staroga slavenskoga jezika“. Spisal Dr. Fr. Miklošič. Na Dunaji 1849. Ravno zdaj še do 19. decembra t. l. za 3 gld. sr. v predplati, kakor je o njem oznanilo v 46. listu teh novin. — „Radices linguae Slovenicae veteris dialecti!“ Scripsit Dr. Fr. Miklošič. Leipzig 1845. — „Glagolita Clocianus“, auctore Bartholomeo Kopitar. Wien 1846.

V serdčno veselje vlastencem ino v žarki serd lenim starokopitnežem se pak tudi res v vseh novejših spisih vidi, kako pri-

jateljje ljudske izobrazje hité, iz bratinsčine najlepših rožic v domači vert presajati, ga krasiti ino bogatiti.

Toda tukaj je pazko imeti, da se potrebovane besede, iz kterege koli bratovskega narečja v zajem jemane, pravilno poobrazijo, to je, se živeljnim posebnostem našega ali vsej Ilirskega govora bar pravopisno priličijo, ter vdomačijo, pred vsemi teiste, kterih še ali korenina sama ali kaka panoga pri nas životari. Dokler tedaj o tuga — tožiti se (Kummer); luka (Hafen); lok loka; truba (Röhre) trobiti; muka (Marter) mučenik; osupnoti (erstaunen), solp — stolp; vuga — volga (Goldamsel); kucati — (den Schlucken haben) itd., ker so ilirskote, ino se Slovenci, ako si obstoja želimo, v Ilirščino zložiti moramo — rad molčim, ino jednako molčanje, da se nam pervinska osnova k slostveni slogi zlobno ne ruši, prijateljski priporočam, pak sledeče pogrehe le v priklad vemdar očitam: P. Markus je od Čehov besedo „nadega“ (Hoffnung) v svoje „Besediše“ vzel itd. kakor „hamba“ (Spott); Česki poprednji g ino še sedasnji h pak je naš j ino g; tedaj nadeja — nadja — nada ino gamba; ino ta spaka se kakor deždjevni červ, uže toliko časa po vseh naših slovnikih brez vse potrebe vlačí. Tako je Česki strog (Maschine) ino nastrog (Instrument) po našem le stroj ino nastroj. Kvar iz takega popakovanja bi tem vekši vstal, ker bo se naše slovstvo po pričakovanih učiliščih oživilo, perklilo ino razpanogovalo, ter bode v život prestopilo. —

3) Mimo vsega gornjega bo se tude moralo učenstvenim ino novim prodmetom primerne nove besede ize znanih korenin kovati ino snovati. Naš jezik pak je res poleg Starogerčkega po svojih mnogoterih izobrazivnih slogih najpopolnjivejši: le samo treba je Slovenski slovník, posebno besedno koreninje ino panogovino, ter slovnico dobro umeti ino Slavljanskim duhom nadehnenim biti — pak po premisli predmeta bo se shodni izraz tvoril — Slovenska misel naide svojo Slovensko besedo! — Kolikor se sicer duhu Slavljansčine kratki izvedeni jednoslavni izrazki račijo, toliko je treba, po izgledu Gerčkega ino Nemškega, da se nerazumnosti ino dvoumnosti v prestrege gre, besede prav zlagati. Ta resnica se vsakemu razkaže, gdor le količko naše časopise, gosp. Vertovceve knige, gosp. Robida-jevo Naravoslovje itd. pazno prebira: mnogo izrazkov je tako po našinskem duhu stvorjenih, da se bravcu zdí, kakor bi bili v njegovih dobrih dosihdob brez posebnega odločka na miru počivali, zdaj se pak ob ponujenju priložnosti prebudili. — Vemdar kar se zlaganja besed v jeden izrazek ino zadevanja samoglasnikov poprekoma tiče, stoji krepko ptavilo Slavljansčine, da se samoglasniki nikdar v nikaki stičnosti jeden druga ne požirajo, pač bodi si v zloženih, ali ločenih pak se zadevajočih besedah, niti v yezanini — v pesnih, niti v prostini — v prostem govoru; tedaj celo nikakor po Gerčkem, Latinskem, Vlaškem, Nemškem. (Sl. Nov.)

(Konec siedi.)

Cafor.

Materna ljubezin.

Kadar Bog svojo roko čez zeleno naravo stegne in svoj blagoslov razširi, de trava raste in žito zori, tistikrat gre veselo kmet na dolgo, bogato in rodovitno polje. Ne toži se mu pred izhodam sonca vstati in voličke vkeniti in eni in drugi pridelk spod odpertiga neba pod streho pripeljati in tukaj shraniti. Tudi kmetice delijo z možmi vse dela in opravila, vse trude in težave, žejo in vročino. Tudi té zapustijo vesele domovanje in s petjem začno delati in s hvaležno pesmijo ga tudi končajo, ko sonce v zaton gre. O takim času je tudi neka kmetica se od doma odpravljala, in ker ni imela majhniga otročička komu doma pustiti, ga v pljenice povije, v zibelko dene, jo potlej na glavo položi in priporoči svetimu Florianu hišo in premoženje, zaklene duri in gre vesela na polje zrelo rumeno pšenico žét. Ko na njivo pride, položi zibel na tla, jo odveže, vzame svojiga otročička na kolena, ga serči in poljublja in tako misli: O edina podoba tvojiga očeta, sama bogatija in vikši veselje mojiga serca, koliko sim že za-te preterpela, in vonder vem, de bodo še hujsi bolečine in vikši skerbi mene morile, de tebe izredim; — pa nej bo vse v čast božjo in v zveličanje moje duše, naj se zgodi volja božja. V njegovo čast te hočem izrediti, v vsim podučiti, kar on zapoveduje in mene uči.

Nadjam se, de mi boš ti, preljubi sinik, v mojih starih dnech vse te dela in vse te skerbi povernil in obilno poplačal; upam de mi boš palica v moji starosti, ko ne bom mogla več delati in nič več si zaslužiti in pridobiti, ali de boš meni in svojimu očetu vselej čast delal, kodar koli boš hodil, kamor te bo osoda poklicala. Ako prideš v soldašino, ne bo te ostrašlo gromenje topov in šumenje bobnov in treskanje pušk in žvenkanje sablic in upitje in kričanje tvojih sovražnikov; ampak pogumen boš vsaki nevarnosti bistro v čelo gledal in bil se, kot serčan sin slave in brumen sovražnik krivice in hudodelstva, in tako, ako ne bo pripušeno, de bi pomagal svojim revnim starim in bolehnim staršem, boš saj sloveč vojak svoje domovine in zvest podložin svojiga cesarja. — Tako premišloča poljubi svoje ljubeznjivo dete, ga na svoje serce še enkrat pritisne, v zibelko položi in gre k svojimu delu. Dete v miru leži in mati vesela in pridna žanje, ali kmalo jo nekaj v sercu zbode. Sliši namreč vek svojiga ljubeznjiviga sinka, hitro verže serp iz rok in leti revežu na pomoč. Ali poglejte, res je, de nesreča nikoli ne spi, in nobeden človek ne vé, kje ga čaka. Ko mati k zibelki pride, vidi dolgo kačo vleči se iz zibelke in smukniti v rastečo pšenico. Mati se prestraši in jokati začne s svojim otrokam. Ga odvije, vzame na svoje kolena in gleda, ali ga je kača pičla, kar se ji je že zdelo, in resnično vidi majhno ranico. Strup se je raztegoval in otrok je zatekval. Mati se ne pomisli dolgo, kaj je storiti, ampak usta pritisne na ranico, in je jela serkati vun iz nje strup, de bi otroka smerti rešila. Niši še zrelo za neusmiljeno, grenko smert, si misli, in ako me mož popraša, kje je najno preljubo dete, kaj mu porečem? Tako je mi-

slila in izserkala strup in hiti z rešenim detetam domu. Ali komaj je domu prišla, jo že vije in grize, blede smert jo oblije in umerje, otrok je pa v življenju ostal, in ko je odrastil, se je večkrat spomnil na ljubezin svoje matere. Ali ker je ta že strohnela pod černo zemljo, si je toliko več prizadeval svojimu očetu poverniti, kar mu materi storiti pripušeno ni bilo.

Fr. Kutezov

Zivljenje učenih Slovanov.

IV.

Anton Krempl.

Anton Krempl je bil 1790 v soseski Polički verh, blizo Radgone na Štajerskim, od poštenih in bogoljubnih starišev rojen. Kaj posebniga od njegoviga življenja se ne vé, kakor de je v Marburgu perve šole začel in potlej v Gradcu bogoslovstvo dogotovil.

V letu 1814 so ga mašnika posvetili, in pri Sv. Petru (svoji rojstni fari) zvnaj Radgone je slovesno pervo mašo bral. Postavili so ga potlej delat v vinograd Gospodov v Ptuj za kaplana. Tukaj se je z Povodnam, izverstnim zgodovinarjam, zoznanil, kar je v njemu ljubezin do zgodovine obudilo.

V letu 1817 je dobil farno pri Sv. Lavrencu na Slovenskih goricah, kjer se je spisateljstva lotil. V letu 1834 je bil postal fajmošter v Mali Nedelji na doljnim Štajarskim. Tukaj je bil ne toliko gospod, kakor oče svojih farmanov, dobitnik svoje občine, slaven pridigar in nevtrudljiv učenik ljudstva, in je tako veliko dobriga učinil. Pa žali Bog, prerana smert je tega možá svojim prijatlam, pismenstvu in cerkvi vzela! V duhovskim opravilu, ob hudi zimi, si je prehlajenje navlekel; pljuče so se mu vnele, in po kratki bolezni, ker je zdraviška pomoč prepozno prišla, je umerl 20. Grudna 1844 po noči, blizo 60 let star. Kaj pravim umerl! — V nebeško domovino, v prebivališče pravičnih rodoljubov je odpotoval po plačilo za svoje velike trude in zasluge za izobraženje Slovenskiga naroda!

Svoje bukve in nabere je po poslednji volitvi farni cerkvi izročiti vzkazal. —

Bil je Krempl visokoučen in rodoljuben Slovenec. Prijatlu v Gradcu je enkrat pisal: „Sim že sicer star mož, vender za Slovenšino goreč mladeneč“.

V slovenskim jeziku je zložil: Branje od svetnikov, Kratke pridige na vse nedelje in svetnike celiga leta; Molitvine knjižice in mnogo drugih sestavkov, posebno v Ljubljanskih kmet. in rokodelskih Novicah. Naj imenitniši delo — in ako na zlahtno misel v tej knjigi se gleda, eno naj važnejših del slovenskiga pismenstva — so pa njegove Dogodivšine štajarske zemlje s posebnim pogledam na Slovence, ktere so v Gradcu 1845 na svitlo prišle, (še le po smerti mnogo vredniga pisatelja, ker je ta med tiskanjem imenovane knjige umerl).

Ker ta imenitna knjiga med narodam, za kteriga je pisana bila, ni tako znana in razširjena, kakor zasluži, (tudi bivša visoka cena je bila zaderžek njeniga razširjenja), hočemo od njé obsirniši govoriti.

To zgodovinsko delo je sad mnogoverstne učenosti, velikiga perzadevanja in dragiga dopisovanja. Mnogoterih naberov bukev, rokopisov in drugih perpomocokov je bilo treba, predin se je delo začelo in dogotovilo, kar je za vredniga pisatelja za to bolj težavno bilo, ker je na deželi živel, odločen od občnih bukvarnic in arhivov (pismohranov), od časopisov in drugih literarnih virov, zgodovinarju tako potrebnih. Vse knjige, katerih je potreboval, je moral kupiti; vsako vprašanje ali dopisovanje mu je veliko časa in denarja veljalo. Pa kar je neskončno žalostno, de je on sam od glediša svoje delavnosti, iz okrožja svojih farmanov od Višjiga poklican bil, ko je svoje zgodovinsko delo komaj dokončano bilo! Zalovali so vsi, ki so ga bolj poznali, posebno pa Slovenci, ker je bil goreč branitelj njihoviga ljudstva in njihovih pravic.

Predlog imenovane Kremplnove knjige je prav primerjen in po celim delu enako podoben. Vpeljuje popiše štajarsko zemljo v njeni divjosti. Potem sledi osem pretekov, vsak pretek obseže zopet osem oddelkov. V prvim so popisane ljudstva, ladavci, deželске zgodbe, v drugim telo prebivavcov, živež, oblačilo, jezik, sege, v tretjim vojaka, orožje; v četertim vera, duhovstvo, cerkvenstvo; v petim gospodstvo, podložnost, lastinstvo, davki, dače; v šestim obdelanje zemlje, družbinsko in hišno življenje; v sedmim meštrije, teržtvo, denarstvo; v osmim umetnosti, učenosti, znajdenja. Povsod so literarni viri pristavljeni, iz katerih je pisatelj zajemal. Pri tem moramo opomniti, de v samotnim kraji, kjer je prebival, dalječ od vsih književnih pomocokov, je moral dolgo iskati, preden je kaj potrebniga najdel. Le poredkama je mogel v Gradec se podati, tam v Joaneumu za svoje delo pripomočke iskat.

Na konci vsaciga pretaka stoji pesem, v kateri so poglavitne dobe ravno pevedane zgodovine še enkrat bravcam pred oči pripeljane. — Krempl je s tem pokazal, de v njem tudi pesniški duh je vladal. (Vredno je še povedati, de je on prvi med Štajarci novi pravopis sprejel in v njim pisal Evangelj in pohvaljene Dogodivšine.)

Devet lepih podob slovanskih in avstrijskih vladarjev kinca to zgodovinsko knjigo. Naj bo torej vnovič vsim slovenskim bratom priporočena (posebno ker tudi njena cena zdaj na 1 gold. je ponížana), de se, gledé na junaške dela naših prednikov bomo okrepcali proti našim sovražnikom in zatiravcam mile matere Slovenije. J. Š.

Mali učeni.

(Konec.)

Med tem pride večer, sonce je šlo v zaton, tama je prihajala, in Ernest (tako je bilo fantu imé) je še vedno taval. V smertnim strahu je bil; zakaj stara reč je, de so najbolj domišljevatni ljudje navadno tudi narveči strahljivi. Letal je kakor od obupa gnan sim ter tje in glasno je jokal, kar zagleda v svoje veliko veselje mladiga kmeta. Ko mu bližje pride, vidi, de nihče drug ni bil, kakor pošteni Jakob, kteriga je vedno tako zlo zaničeval in se tako dostikrat iz njega norca delal. Ta je pšel pozno v noči v tem kraju konje svojiga očeta, in je prišel zdaj gledat, kaj de je, ko je vekanje slišal. „Glej, glej!“ je rekel, ko Ernesta zagleda, „od kodi pa pridete gospod, za božjo vo-

„ljo?“ „Oh, moj priserčni, preljubi Jakob!“ mu odgovori ta, „zašel si!“ — in za roko ga prime.

Jakob ga debelo pogleda, nazadnje se pa začne krohutati ter reče: „Oho, Gospod, kdo pa mislite de si? Sej si le bedast kmetišk cepec? Ali ne veste tega? Fej! spustite vsaj moje gerdo roko; se je kakor slonovo usnje!“

„O moj preljubi prijatelj“, reče Ernest, „odpusti mi moje razžaljenje in pelji me iz usmiljenja zopet k mojimu očetu; dobro plačilo ti obljubim!“ Jakob pogleda pomišljevaje na nebo ter reče: „Povejte mi vunder, ljubi moj učeni gospod, kolikošna zna li luna biti?“ Ernest vpre osramoten in poln obžalovanja svojo oči v tla. „Ali vidite, gospod“, mu reče Jakob dalje, „de zna kdo bedast kmetišk cepec pa vunder za marsikaj koristen biti? Koliko bi zdaj vi dali, če bi zdaj, namesto vediti, kolikošna je luna, pravo pot vedili, in bi si enako komu nas nič ne storili, samotež in v tami po nji hoditi?“

„Sej spoznam svojo krivico“, odgovori Ernest, mehak kot vosek, „in ti obljubim, de ne bom nikoli več tak!“

„Je že dobro!“ reče Jakob, „gospod mora tudi nekoliko čutiti, kaj ima to v sebi, če pošteniga moža zaničuje ali kakor psa ima, s katerim se da početi, kakor kdo hoče, brez de bi petelin za-nj pel. De pa vidite, de pošten kmet ne iše maševanja, vas hočem to noč pri sebi prenočiti in juter k vašimu očetu peljati.“ — In šel je z njim k veliki lipi, pod katero je navadno ponoči ležal. Kamen je bil njegovo zglavje in mavha za kermo, v katero je zlezil, njegova postelja in odeja. „No, gospod, poslužite se tudi po svoji volji“, mu reče, mu mavho razgernivši.

„Oh, ljubi Jakob“, mu odgovori Ernest, „zebe me in lačin si zlo!“ —

„I, sej se da pomagati!“ reče Jakob; „naredite si ogenj in tukaj imate krompirja, specite si ga.“

„Moj Bog“, odgovori Ernest, „kako nej pa to storim? Sej nimam ognja, in tudi ne vem, kako se krompir peče.“

Jakob se je smejal. „Ali ni nič tega v vaših bukvah?“ ga je vprašal. „Nič, nič, ljubi Jakob“, je bil odgovor.

Poglejte tadaj, de več vem, kakor vi in vse vaše bukve, in se vunder ne baham zavoljo tega! — To izgovorivši vstane Jakob, vkreše gobo, jo dene v perise suhe trave, pomaha z njo sim ter tje, de je začela s plamenam goreti, in naredi tako v kratkim velik ogenj. Ko je hosta nekaj časa gorela, položi krompirja v žerjavec in Ernestu je ta večerja prav dobro dišala. Potem mu princese susiga sena iz bližnje senožeti za zglavje, in kuril je celo noč poleg njegove postelje. Zdaj še le je spoznal Ernest prav živo svoje neumnosti velikost in terdno je sklenil, zavoljo svoje učenosti prihodnje ne več tako visoko nosa vihati, še menj pa druge zaničevati, ki so brez svoje krivice nevedni ostali. —

Drugo jutro ga pelje Jakob zopet k njegovimu očetu, in ko oče vse zvejo, kaj je Jakob njihnimu sinu storil in kako ga je njegove bedosti ozdravil, so mu odločili vsako leto petdeset kron plačila. —

(Kampe.)

Kratkočasnica.

Slovenija prinese v svojim 99. listu na zadnji strani dolgočasno komedjo pod nadpisom *Kratkočasnica* svojim bravcam, ktero moramo tudi mi svojim dragim bravcam celo podati. Prideržimo si to komedjo v prihodnjim listu v muziko djati in njenimu pisaveu v njegovi „Hauptrolli“ spodobno mesto odkazati:

— * Miklavžev večer je hotel, pripovedujejo, „Pravega Slovenca“ parkelj vzeti. „Pravi Slovenec“ je trepetaje prosil: Vaša Prezvzišenost, prelepi gospod parkelj, saj nisim sv. Miklavža zase za (sic!) parkeljna prosil, ampak za druge Slovence, ki — — — — —

Parkelj s povzdignjenimi parklji pa mu seže v publi glas i zaruči: Ti si prosil v 49. listu sv. Miklavža, da bi poslal po Slovence izveržence rekoč:

„Tu jih imaš! — Sej dobro veš,

De marsikdo ropoče:

„Slovenec sim!“ Storiti smeš

Le samo, kar on hoče!

„Gorjé, če tega ne storiš,

V černoti do ušes sediš!“

Tak Slovenec, rujove parkelj nadalje, si ti, ki na čelu nosiš napis „Pravi Slovenec“, pa si le krivi Slovence. Ti si poslovenil „imennitne prerokbe“, med slovenski narod še več babjih vér raztrositi i um prostega človeka za nekoliko „venarjev“ namesto razsvetliti — omračiti. I vendar si se ti pozneje čez take izveržence repenčil, ker si v 8. listu t. l. pod napisom „zoperstva slovenske narodne omike“ pisal, da za Slovence same molitne bukvice na svetlo izhajajo, „ako niso „molitne bukvice — — —, so pa podpornice vraž, černe bukve v nar ob „širnišim pomenku besede; dela poželjivosti obogateti v neprid in škodo „narodne omike!“ To so — zagromi parkelj — tvoje lastne besede, zapisane v mojih černih bukvah; to — to je „verolom“, ne pa, ako namesto *iga* se piše *ega* ali *oga*.

„Netegoma „tada“ z mano! V svoji slepoti si se sam obsodil. Sam v jamo pade, kdor jo drugim koplje“. (Ga hoče zgrabiti.) „Krivi Slovenec“ pa pade na kolena, se krivi ko červ v prahu i prosi, rekoč: „Vaša Svetlost! Vaše Veličastvo!“ samo še „sada“ mi prizanesite; o novim letu bodem tako sklenil, potem storite z mojo revno dušico, kar se bo Vašimu Veličastvu zljubilo“.

Parkelj si je mislil: Za dva tri dni sem ali tje; poboljšal tako vem, da se ne bode — i se ga usmilil.

O novem letu pa bo šel „Pravi Slovenec“ brez milosti rakom žvižgat. — (???)

Tako bode konec „Slovenca Praviga“ i mlačnih pesem Kerčmarškiga *) zadnje dni leta starega, odzvonilo mu bode prvo uro leta novoga. —

*) Poglej 19. l. str. 96 Pr. Slov. »Matevž poj!«